

DROGI ZAKAŻENIA (przenoszenia, szerzenia się zarazka):
sposób i mechanizmy przenoszenia zarazków ze źródła zakażenia na osobniki wrażliwe, za pośrednictwem **nośnika** zarazków.

1. **KONTAKT BEZPOŚREDNI** (nie ma nośnika):

1.1 KONTAKT SEKSUALNY;

1.2 DROGA WERTYKALNA;

2. **KONTAKT POŚREDNI:**

2.1 **INOKULACJA** (ekspozycja na zakażoną **krw** lub inny materiał zakaźny poprzez naruszenie ciągłości tkanek; nośnikiem jest przedmiot powodujący naruszenie ciągłości tkanek):

2.2.1 celowe naruszenie ciągłości tkanek z zaniedbaniem zasad sterylności (niesterylne narzędzia, nie przestrzeganie właściwych procedur):

a/. medyczne zabiegi inwazyjne:

- przetoczenie zakażonej krwi;
- iniekcje (w celach terapeutycznych czy diagnostycznych);
- inne zabiegi inwazyjne, w tym operacje;

b/. nie medyczne techniki inwazyjne z zaniedbaniem zasad sterylności:

- paramedyczne (np. akupunktura);
- kosmetyczne (np. przekłuwanie uszu);
- tatuaż;
- **zażywanie narkotyków dożylnie;**

- 2.2.2 przypadkowe naruszenie ciągłości tkanek niesterylnym przedmiotem:
- a/. wypadkowe;
 - b/. w czasie nieinwazyjnego zabiegu medycznego (np. wlew doodbytniczy, cewnikowanie pęcherza moczowego, kolposkopia, endoskopia, badanie otolaryngologiczne itp.);
 - c/. w czasie nieinwazyjnego zabiegu kosmetycznego (np. golenie, czy tzw. "cieniowanie" owłosienia brzytwa czy żyletką, manicure, pedicure);
 - d/. poprzez wspólne używanie przyborów toaletowych łatwo kaleczących skórę czy błonę śluzową (przybory do golenia, szczoteczki do zębów, do rąk itp.);

2.2 KONTAKT BŁONY ŚLUZOWEJ LUB USZKODZONEJ SKÓRY (niekiedy nawet tylko z mikrouszkodzeniem) Z **PRZEDMIOTAMI LUB POWIERZCHNIAMI ZANIECZYSZCZONYMI MATERIAŁEM ZAKAŹNYM** (krew, wydzieliny, wydaliny)

2.3 PRZENIESIENIE **RĘKOMA** MATERIAŁU ZAKAŹNEGO Z PRZEDMIOTÓW CODZIENNEGO UŻYTKU, LUB RZADZIEJ, PUBLICZNEGO UŻYTKU, NA POWIERZCHNIĘ BŁONY ŚLUZOWEJ LUB USZKODZONEJ SKÓRY.

ZASADA: wszystko co ma kontakt z błoną śluzową lub uszkodzona skóra MUSI BYĆ STERYLNE!

UWAGA: "brudne" RĘCE są najczęstszym nośnikiem zakażenia drogą kontaktu pośredniego!

3. DROGA KROPELKOWA (materiałem zakaźnym jest śluz z dróg oddechowych i jamy ustnej rozpylony w powietrzu w postaci drobnych kropelek – tj. aerozolu):

3.1 DROGA KROPELKOWO-POWIETRZNA
(nośnikiem jest powietrze)

3.2 DROGA KROPELKOWO-PYŁOWA
(nośnikiem jest kolejno powietrze, pył, powietrze).

3. **DROGA POKARMOWA** (nośnikiem jest spożyty pokarm lub wypita woda)
Produkty spożywcze, napoje i potrawy mogą zostać zakażone w czasie pozyskiwania, przetwarzania, przechowywania, dystrybucji, przygotowywania potraw (tj. obróbki kulinarnej), czy ich podawania (np. za pośrednictwem brudnych naczyń kuchennych czy stołowych, brudnych rąk).

4. WEKTORY = ŻYWI PRZENOSICIELE

- 4.1 STAWONOZI (transmisja zakażenia w sposób biologiczny lub mechaniczny): wszy, pchły, komary, kleszcze, muchy i in.
- 4.2 GRYZONIE (wektory i często rezerwuary zarazków): szczury, myszy i inne drobne gryzonie.